

Ислам Нурьы

«Диндә көчләү юк, ләкин өндәү һәм өйрәтү бар»
(Коръән Кәрим. 2-256)

12+

№11 (735)

11 июнь 2021 ел

(1442, Зөлкагъдә)

Дини-ижтимагый газета

1995 елдан чыга

2021 ел - Туған телләр һәм халыклар бердәмлеге елы

ИЗГЕ БОЛГАР ЖЫЕНЫ

Шәүвәл аеның 24 нче көнендә (5 нче июндә), Болгар дәүләт тарих-архитектура музей-тыюлыгы территориясендә Идел буе Болгар дәүләтендә Ислам динен кабул итүнең 1099 еллыгына багышланган «Изге Болгар жыены» узды. Бәйрәмдә Мәскәүдән күпсанлы рәсми кунаклар, Татарстан Республикасы житәкчелеге, мөселман дин әһелләре катнашты.

Тантаналы ачылышта Россия Федерациясе хөкүмәте рәисе урынбасары Марат Хөснуллин, Татарстан Президенты Рөстәм Миңнеханов, Россия

мөселманнарының Үзәк Диния нәзарәте рәисе Тәлгать хәзрәт Тажетдин, республикабыз мөфти Камил хәзрәт Сәмигуллин, Россия мөселманнарының Дини жыены рәисе Әлбир Крганов, РФ мөселманнары Диния нәзарәте рәисенең беренче урынбасары Дамир Мөхетдинов, шулай ук башка күренекле мөселман дин әһелләре бар иде. Форумда мәртәбәле кунаклардан ТР Дәүләт Киңәшчесе Минтимер Шәрип улы Шәймиев, «Россия – Ислам дөнъясы» стратегик кузгаллау төркеме рәисе урынбасары Фәрит Мөхәмәтшин, ТР Премьер-министры урынбасары, «Милли Шура» рәисе Васыйл Шәйхразиев, РФ Президентының Эчке сәясәт идарәсенә дини оешмалар белән хезмәттәшлек департаменты башлыгы Евгений Ерёмин, Казан һәм Татарстан Митрополиты Кирилл н.б. катнашты.

Марат Хөснуллин фестивалдә катнашучыларны РФ хөкүмәте рәисе һәм шәхсән үз исеменән саламлап, республика житәкчелегенә 1100 ел элек нигез салынган, бөтен ил өчен шундый мөһим булган чара уздырганы өчен рәхмәт белдерде. Рөстәм Миңнеханов, РФ Президенты адресына рәхмәт сүзләрен белдереп, 1100 еллыкның гомумфедераль вакыйга булуын һәм бәйрәм чараларының Казан, Татарстан һәм Болгар белән генә чикләмәчәген, ә Россия күләмдә узаганын асызыкларды. Минтимер Шәймиев исә бу тарихи вакыйганы бәйрәм итү Россия күләмдә Ислам динен тану дигәнне аңлата, диде. РФ Президентының Эчке сәясәт буенча идарәсенә дини оешмалар белән хезмәттәшлек департаменты башлыгы Евгений Ерёмин билгеләп үткәнчә, бүген Изге Болгар нәкъ менә Болгар жирендә 1000 елдан күбрәк вакыт элек кабул ителгән Ислам фикере, ислам традицияләре белән балкый.

Татарстан мөфти Камил хәзрәт Сәмигуллин фестивалдә катнашучыларга Ислам динен кабул итүгә 1100 ел тулуның эһәмиятен генә аңлатып калмыйча, туган телне сакларга һәм халык санын алу вакытында милли үзенчәлекләренә истә тотарга чакырды.

Изге Болгар жыены уңаеннан күптөрле бәйрәм чаралары: дини жырлар концерты, «Кече манара» янында тәүбә кылу чарасы, Татарстан Республикасының халык сәнгать һөнәр осталарының күргәзмәсе, билбау көрәше буенча Бөтенроссия турниры узды. Көн дәвамында Болгар дәүләт тарих-архитектура музей-тыюлыгының барлык объектлары да бәйрәм кунакларына хезмәт күрсәтте. Шулай ук Изге Болгар жыенында «Язу тарихы»на багышланган интерактив майданчык эшләде. Анда урта гасырда болгар-татар язуы, каләм, каллиграфия үзенчәлекләре турында кызыклы мәгълүмат алу мөмкинлеге булды.

Чараның кульминациясе зур манара янындагы борынгы Жәмигъ мәчете хәрабәләре янында жәмәгать белән өйлә намазын уку булды.

Болгар жыены кысаларында Нәзарәт тарафыннан да кызыклы чаралар уздырылды. Иртәнге сизгәдә, халыкны чакырып, Истәлек билгесе янында Коръән уку һәм мөнәжәтләр әйтү башланып китте. Биредә Татарстан мөфтиенең шәкерте, Коръән-хафиз Сәидкамал Суюнов чыгыш ясады. Көн дәвамында Нәзарәт вәкилләре намаз уку тәртипләренә багышланган дәресләр үткәрдә, хатын-кызлар өчен яулык бәйләү, ир-атлар өчен чалма чорнау буенча мастер-класслар узды, «Хозур» нәшрияты үз басмаларын дин кардәшләребезгә тәкъдим итеп, сату нокталарында эшнә киң жәелдерде, нәшрият хезмәткәрләре халыкны ел дәвамында эшләнгән бушлай мобиль кушымталар белән таныштырды. Татарстан мөфтиятенә караган сизгә мәдрәсә, РИИ, КИУның кабул итү комиссиясе вәкилләре абитуриентларның сорауларына җавап бирде, укыту программалары, укырга керү шартлары хакында сөйләде. Мөфтиятнең шәригать мәсьәләләре бүлеге хезмәткәрләре дога кылу һәм йолаларны дөрес итеп башкару тәртипләре буенча консультацияләр бирде. Изге Болгар жыены кысаларында һөнәри сәнгать ярминкәләре, хәләл ризыклар сату нокталары оештырылды.

(ТР МДН хәбәрләреннән)

МӨЭМИНЛЕК БИЛГЕСЕ

Аллаһы Тәгаләдән курку — хикмәтнең нигездер. Балаларына мал жыеп та, Аллаһы Тәгалә каршысына фәкыйрь барган кешеләр — бәхетсезләрдер. Усаллыктан кайгыру, яхшылык өчен сөенү — мөэминлек, ягъни ислам динендәгә кеше булу билгеседер. Аллаһы Тәгалә биргән дәүләтне балаларыгызны вә гаиләгезне тәрбияләүдән кызганмагыз. Кешеләрне яманларга ниятләгәндә, үз хәлегезне үзгәртегез. Фарызлардан, ягъни үтәлгән тиешле бурычлардан элек өстәмәләре белән мәшгуль булмагыз. Серегезне саклаган вакытыгызда ихтыярыгыз кулыгыздадыр. Бер-берегез белән дус булыгыз, йөрешегез, ләкин күрше белән булашмагыз.

Аллаһы Тәгаләнең нигъмәтләренә, ягъни муллыкларына-байлыкларына шөкер-рәхмәт вә кайбер вакыт бирелгән бәләләренә сабыр итегез. Аллаһы Тәгаләнең рәхмәте-мәрхәмәте сабыр итүчеләргә булуын онытмагыз!

Риза ФӘХРЕДИН («Әхлак гыйлемә»ннән)

БЕРГӘ БУЛЫЙК!

Хөрмәтле укучыларыбыз!

«Ислам нурьы» газетасы белән бергә булганыгыз өчен зур рәхмәт сезгә. Киләсе ярты еллыкка язылу өчен почта бүлекчәләрендә «Пресса России» каталогының 1 нче томын сорагыз, «Религия.

Философия. Социология. Психология» бүлегендә 54149 индексы белән теркәлгән. Алдагы айларда да бергә булыйк!

ЯШӘУ ЯМЕ - КҮҢЕЛ ТЫНЫЧЛЫГЫНДА

(Ахыры. Башы газетаның алдагы санында)

Аллаһы Раббыбыз бөтен кешелек дөнъясына мөрәжәгать итеп, яшәшнен төп кануны булган Коръәни Кәримдә: «Явызлыкка яхшылык белән жавап бир», - ди. Пәйгамбәрәбез (с.г.в.) дә: «Аң булыгыз! Мөэмин кеше кем икәнлегә хакында хәбәр биримме? Мөэмин шул - кешеләр аннан үзләренә маллары һәм үзләре хакында имин дип белерләр», - дигән. Күргәнәбезчә, хәдистә башка мөэминнәр дими, башка кешеләр, ди. Димәк, теленә, диненә, төсенә, холкына карамыйча, һәр кеше үзен имин дип белә.

«Мөселманның теленнән дә, кулыннан да башкалар сәламәт булып (монда да башка мөселманнар гына дими, башкалар дип барлык кешелек дөнъясын атый. Ислам, сәлам, мөселман, сәламәтлек бер тамырдан - тынычлык сүзеннән алынган). Мөжәһит - Аллаһы Тәгаләгә буйсыну турысында нәфесе белән сугышыр (безгә әле башкаларны тикшергәнче, сүккәнче, алар белән көрәшкәнче, үзебезнең очсыз-кырыйсыз нәфесебезне берәз гына булса да чикләү өчен тырышырга кирәк). Мөһажир бозык һәм гөнаһ эшләрен ташлар (динсез кардәшләреннән, ата-анасыннан, күршеләреннән аерылып, туган жиреннән, туган теленнән баш тартып, ваз кичәр дими. Кайберәүләр шуны егетлеккә санылар, ширектән качу дип күрсәтәләр)» (хәдис).

Мин бу хәдис белән алда әйтелгән Коръән аятен, зур итеп язып, һәр мәчетнең эченә элөп куяр идем.

Ачуның асылы - ут. Ут сүрелсен, сүнсен өчен, аңа өстәмәү дә житә. Шуңа күрә Аллаһы Раббыбыз: «Явызлыкка яхшылык белән жавап бирегез», - ди. Шулай итеп кенә явызлыкны жиңеп яки киметеп була. Һәр каршылык каршылык, һәр явызлык явызлык уята. Сабыр итәргә, жавап кайтармаска, жавап кайтарсаң да, яхшылык белән жавап кайтарырга кирәк.

Аллаһы Раббыбыз: «Ачуыгызны эчкә алыгыз, дошманнарыгызны гафу итегез. Яхшылык кылучы энә шундый мөэминнәрне Аллаһы сөядер», - ди. Раббың каршында сөекле буласың килсә, яхшылык кыл, әмма әлеге эшне һәркем эшли алмый. Бу турыда Аллаһы Раббыбыз: «Ләкин бу эшне һәр кеше эшли алмас, мөгәр чын иманлы, сабыр мөэминнәр генә эшли алырлар, вә явызлыкка каршы изгелек итү һәрбер кешегә бирелмәс, мөгәр олуг бәхетле кешегә генә бирелер», - ди. («Фүссыйләт» сүрәсе, 35 нче аят).

Кайвакыт кешеләрне сабырлыкка чакырсаң, явызлыкка яхшылык белән жавап кайтарырга кушсаң: «Аның нәтижәсен күрергә бәлки гомердә житмәс, бүген үк жавап кайтарсаң, жәза бирсәң - күңел тынычлана», - дип, жавап кайтаралар. Юк, сиңең күңелең тынычланмый, шайтаның гына тынычлана.

Бу дөнъя белән генә бетми бит, ахирәт тә бар. Кемдер эшләгән ялгышлыгының нәтижәсен,

сөөнечен бу дөнъяда күрә алмый икән, аның әжере теге дөнъяда булачак, моның 100 процент гарантиясе бар. Бу дөнъяда әжерен күрсәң, теге дөнъяда әжере буламы, юкмы - анысы билгесез. Явызлык өчен жавап бирми калганнар да мөңгелек дөнъяда газабын күрәчәк. Вакытлы гына бу дөнъяда жәзасын күрми калганнар үкенәчәкләр. Аллаһы Раббыбыз да: «Хәйләләп кемнедер алдаганнар ничек алданганнарын соңыннан аңларлар», - ди. Вакытлы гына бу дөнъяда, вакытлы гына бер сөөнеч өчен мөңгелегендә утка керү акыллылык та, иманлы булу да, сабырлык та билгесе түгел. Шуңа күрә Аллаһы Раббыбыз: «Бу эшне чын иманлы сабыр мөэминнәр генә эшләр», - ди. Күңеле саф һәм тәртиптә булган кешегә әлеге эшне эшләү авыр түгел, явызлыкка яхшылык белән жавап кайтара алу - иң зур бәхет. Бу сиңең туры юлда булуыңны, рәхмәт фәрештәләренә рәхмәтенә ирешүенә, Раббың каршында сөекле бәндә икәнлегенә һәм Аллаһының күңел тынычлыгы дигән иң зур нигъмәтенә ирешүенә күрсәтә, эгәр алай түгел икән, Аллаһы Раббыбыз: «Эгәр явызлык итүчегә изгелек итәргә шайтан сиңа ирек бирмәсә, шайтанның вәсвәсәннән Аллаһыга сыең. Ул сиңе

Аллаһы Раббыбыз: «Ачуыгызны эчкә алыгыз, дошманнарыгызны гафу итегез. Яхшылык кылучы энә шундый мөэминнәрне Аллаһы сөядер», - ди.

шайтан вәсвәсәннән саклар, аннары явызлыкка каршы изгелек итә алырсың. Ул - Аллаһы Ишетүче вә Белүчедер», - ди. («Фүссыйләт» сүрәсе, 36 нчы аят).

Син явызлыкка яхшылык белән жавап кайтара алмыйсың икән, кем гаепле? Шайтанмы? Сиңең шайтан вәсвәсәнәң булуың ни сәбәптән? Әйдә, уйлап карыйк. Шайтанның да Аллаһы Тәгаләнен рөхсәтеннән башка эш эшләгәнә юк.

Шайтан, Адәмгә сәждә кылудан баш тартып, Аллаһының рәхмәтеннән мәхрүм калгач, Раббыбыздан кешелек яшәгән кадәр гомер сорый һәм: «Мин аларны төрле яктан килеп адаштырырмын, сәждәгә лаек түгеллекләрен исбатлармын», - ди. Аллаһы Тәгалә Үзенә киң рәхмәте белән аңа бу мөмкинлекне бирә. Шайтан моның белән генә чикләнми: «Куәтемне арттыр», - ди. Аллаһы Раббыбыз: «Бер кеше туган саен бер шайтан туар», - ди (һәркайсыбызның шайтаны бар. Бозыклык эшләп аны куәтләндермик. Дөнъяга килгән бала да шуны күрәп елый). Шайтан кабат: «Куәтемне арттыр», - ди. Аллаһы Раббыбыз: «Кешенең кан тамырларында йөрәп, вәсвәсә кылырсын», - ди (ураза - кан тамырларында шайтанга йөрергә киртә булып тора). Шайтан янә: «Куәтемне арттыр», - ди. Аллаһы Раббыбыз: «Якыннары булып фикеренә житкерерсен», - ди (шайтан хатының, эти-эниен, күршең булып та сөйләшергә мөмкин. Ялганна хактан аралар өчен чиста каләб кирәк).

Тәфсир риваятьләреннән күренгәнчә, бу сөйләшүне Атабыз (г-м) дә ишетә һәм Раббыбыздан шайтанга каршы тору өчен куәт сорый. Аллаһы Раббыбыз: «Мин пәйгамбәрләр жибәрермен, китаплар индерермен. Кем пәйгамбәргә ияреп Коръән кушканча яшәсә, аларга шайтанның көче житмәс», - ди. Адәм (г-м) кабат: «Куәтемне арттыр», - ди. Аллаһы Раббыбыз: «Бер кеше туган саен ике сакчы фәрештә туар», - ди. Тиешсез киёмнән йөрсәк, тиешсез ризык ашасак, тиешсез сүз сөйләшсәк, Аллаһы рәхмәте булган сакчы фәрештәләр бездән бизәләр. Адәм (г-м) кабат: «Куәтемне арттыр», - ди. Аллаһы Раббыбыз: «Бер яхшылык ун булып язылып, гөнаһлар арттырылмас», - ди (Аллаһының рәхмәте шулкадәр киң, изге айларда (рәжәб, шәгъбән, мөхәrrәм), изге көннәрдә (Гашура, Гарәфә...), изге кичәләрдә (Мигъраж, Бәраәт...) бер яхшылык йөз булып, рамазан аенда меңгә кадәр, Кадер кичәсендә утыз меңгә кадәр языла). Адәм (г-м) кабат: «Куәтемне арттыр», - ди. Аллаһы Раббыбыз: «Тәнендә жаның бар чакта тәүбә капкасын яппам», - ди.

Шайтан вәсвәсәнә бирешәбез, күңелебез тыныч түгел икән, димәк тәкъвалыгыбыз житми, гыйбадәтләребезне арттырыйк. Бүген әле үзебез намазлык өстендә булсак та, күңелебезне намазлыкка бастыра алганыбыз юк. Коръән укыйбыз, кыямда торабыз, рөкүгъ, сәждәләр кылабыз. Күңел кайда? Үзебез мәчеттә булсак та, күңел әллә кайларда. Шунуң өстенә әллә кемнәрне, әллә нәрсәләренә сүгәбез, гаеплибез, аннан да яманы - кяфәргә чыгарабыз. Аллаһы Раббыбыз безгә үзебезне бәяләр өчен гүзәл бер үлчәм бирде. Әле син явызлыкка яхшылык белән жавап бирә аласыңмы? Юк икән, үзеңне тәрбиялә, гүзәл әхлакка иреш. Энә шул гүзәл әхлагың башкаларга да туры юлны табарга, тәүбәгә килергә булышыр. Олыны олы итә, әмирләргә, имамнарга итагать итә, үзеңне түбәнчелекле тотта белмәсән, башкаларга хөрмәт белән карамасаң, сиңа әле камиллеккә бик ерак. Башкаларга хөрмәт күрсәтмәгән - Аллаһыны хөрмәт итә алмый. Пәйгамбәрәбез (с.г.в.): «Аллаһы Раббыбыз сезгә әниегезгә караганда да якын, табигать - Аллаһының гаиләсе», - дигән.

Балаңның начар ягын беләсен, әмма аны сиңа кемдер әйтә икән - рәхәт түгел. Кемне генә сүксәк тә, кемгә генә зыян салсак та, Аллаһының рәхмәтеннән ерагаябыз.

Һәркайсыбызга, телләребезгә, күңелләребезгә сабырлык биреп, хәтта начарлык кылучыларга да яхшылык кылып яшәргә Аллаһы Раббыбыз насып итсә иде. Бу дөнъяда бергә булган кебек, жәннәт нигъмәтләре белән дә бергә нигъмәтләнәргә язса иде.

Жәлил хәзрәт ФАЗЛЫЕВ,
Татарстанның баши казые

ЖОМГА КӨН

Динебездәге иң изге көннәрдән берсе - жомга көндөр, Пәйгамбәребезнең (с.г.в.) хәдисе буенча, жомга көн гает вә Гашура көннәреннән олырактыр. Жомга көн - мөселманнарның бәйрәмедер. Бу көннең өйлә сәгатендә жәмәгать белән укыла торган жомга намазы бар. Башка намазларга мәчеткә бара алмаса да, атнага бер мәртәбә, мәчеткә барып, бу намазны уку, хөтбә һәм вәгазь тыңлау мөселманнарга фарыздыр. Сәбәпсез жомга намазын калдыру - зур гөнаһтыр.

Жомга көнне, балаларга бүләкләр алып, аларны шагландыру, ярлыларга ярдәм биру, каберләренә зиярәт итү, госел-тәһарәт алып, яхшы, матур вә пөхтә киёмнәр киеп, мәчеткә бару, кардәшләр белән күрешү - дини гадәтләребездәндер.

Кайбер мөселман дәүләтләрендә жомга көн ял көне итеп игълан ителгән. Моның максаты - кешеләр, жомга намазында катнашып, бу изге көннең үз өлешләрен алсыннар, димәктер. Ләкин жомга көн, яһүдиләрдәге шимбә көн вә христианнардагы якшәмбе кебек, эштән калу көне түгел. Жомга көнне, жомга намазы сәгатеннән башка вакытларда эш эшләргә ярыш. Пәйгамбәребезнең хәдисе буенча, жомга көннеңдә кылынган догаларны Аллаһы Тәгалә кабул итә торган бер сәгать бар. Ләкин бу сәгатьнең кайсы вакытка туры килүен беркем дә белми. Моның максаты - мөселманнарны мөмкин кадәр көн буе гыйбадәт хәлендә тоту, яхшы вә саваплы эшләргә өндәүдер.

Адәм жомга көнне яратылган. Шунуң өчен кеше бар ителгән бу көн изге көн дип кабул ителгән. Бу көнне бер-березне хөрмәтләү, гыйбадәт вә догалар кылып, Аллаһка рәхмәтебезне белдерү һәр мөселманның вазифаларыннандыр.

Жомга көнне һәм аннан алдагы төнне ничек уздырырга? Атнакич көнне икенде намазыннан алып, жомгага хәзерләнгән башларга кирәк. Бу вакытта догалар кабул була. Таң ату белән госел тәһарәте алырга, чәч алдырырга (сакалны төзәтергә), тырнак кисәргә, чиста киём кияргә.

Жомгага каршы төндә һәм көндез «Кәһеф» сүрәсен укысаң яхшы, һәм шулай ук Мөхәммәд Пәйгамбәргә (с.г.в.) күбрәк салават әйтергә кирәк. Хәдистә әйтелгән: «Иң кадерле көн - жомга көне, миңа багышлап күбрәк салават укыгыз, чөнки алар миңа килеп ирешә».

Кичтән үк ниет итеп, жомга көнне ураза тоту сөннәт. Әмма бер көн генә ураза тотмаска, ә пәнжешәмбе һәм жомга көннәрендә, яисә жомга һәм шимбә көннәрендә тотарга кирәк. Сәдака өләшәргә, якиннарынның сөендерергә тырышырга, туганнарынның, бигрәк тә эти-эниеннән, авыру кешеләрен хәлләрен белешергә, якиннарынның каберләрен зиярәт итәргә, үзең һәм кунакларың өчен тәмле ризыклар белән табын хәзерләргә кирәк. Жомга көнне ахирәт эшләренә багышласаң яхшы була, шул чагында жомга көне атнаның бүтән көннәре өчен кәффарәт (гафу ителү) булып хезмәт итә. Шулай ук гыйлемле кешеләр динебез хакында әңгәмәләр алып барган мәжлесләрдә катнашу да хәерле.

Үз акылында булган, азат һәм балигъ булган ирләр өчен жәмәгать белән жомга намазына катнашу фарыз була. Бу жомга намазы укылган торак төбәктә яшәгән ирләргә кагыла. Хәдистә әйтелгәнчә, кем житди сәбәпсез (авыру һәм башкалар) өч тапкыр жомга намазын калдырса, шул кеше мөнафиклардан санала.

(“Ислам дине нигезләре”нән)

СОРАУ-ЖАВАП

Сорау: Әссәләму галәйкум! Корбанны әжәткә акча алып торып чалсаң ярыймы? Мин күптән түгел генә намаз укый башладым һәм корбан чалуның вәжиб икәнлеген белдем. Аны ничек башкарырга икәннен әлегә белмим, ярдәм итегез әле.

Жавап: Үә галәйкум әссәләм! Корбан бәйрәмендә сарык чалу һәр мөселманга мәжбүри (вәжиб). Әмма аның кайбер шартлары бар. Үзенң “Әл-Бахр Әр-Раик” хезмәтендә Ибн Нүжәйм болай дип яза: “Нисапка житкән малы булган, ерак сәфәрдә булмаган һәр мөселманга үзе исемнән (баласы исемнән түгел) Корбан көннәрендә бер сарык, яисә 7 кешегә бер сыер яки дөя чалу мәжбүри”.

Бу билгеләмәне аңлатып китик. Корбан чалу мәжбүри булсын өчен түбәндәге шартлар үтәлергә тиеш:

1. Ислам, ягъни корбан чалырга ниетләгән кешенең мөселман булуы.
2. Коллыктан азат булу.
3. Нисап. Әжәтләрен санамыйча 595 грамм көмеш бәясендә малы булу. Нисап күләме ел саен үзгәрә, аның күләмен ел саен мөхәллә имамыннан белештерү тиешле.
4. Балигълыкка ирешү.

Билгеләмәдән аңлашылганча, кеше балалары өчен, балигълыкка ирешү-ирешмәвенә карамастан, корбан чалырга бурычлы түгел. Корбан сарыгы алып өчен әжәткә акча алып тору да тиешле гамәл түгел, чөнки югарыда күрсәтелгән шартларда нисап мәсьәләсе ачык аңлатылган.

(ТР МДН фәтваларыннан)

ГАМЬЛЕ ӘҢГӘМӘ

“ҮЗЕҢӘ СОРАУ БИРЕРГӘ КИРӘК”

Тәүбәгә килү нидән гыйбарәт, эсан һәм тән ни рәвешле аманәт була – шул хакта Чаллы шәһәренең имам-мөхтәсибе Әлфәс хәзрәт ГАЙФУЛЛИН белән сөйләшәбез.

- Тел - сөяксез, сүзне чүпрә урынына кабарта-кабарта сөйли ала... Кичә генә эчкече булган берүнең намазга басканын, яки элек парторг булган кешенең дин юлына килүен күрсәләр, сокланасы урынга, бармак төртеп күрсәтү, кырыкка төрләндреп сөйләү башлана. Янәсе, менә шул кеше дә дингә килгән, имеш...

- Бу сүзләргә күбрәк диннән читтә булган кеше әйтә, еш кына үзен аклау өчен. Чөнки теге кеше дингә килгән, ә бу кеше килмәгән, үзен

акларга бер-бер сәбәп кирәк бит, шуңа да аның кимчелекләрен эзли башлый. Әмма бер кеше дә дөньяга фәрештә булып килмәгән. Әле диндә булмыйча, гөнаһлар кылган кеше, бервакыт акылына килеп, дин юлына, Аллаһ юлына керә, намазга баса, уразалар тоту башлый. Элек үткән өчен Аллаһы Тәгалә каршында тәүбә итә. Инде кылган начар гамәлләрен кабат эшләмәскә, туры юлга кереп, шушы туры юлдан гына барырга ихласлык белән ниет итә. Андый кешенең теге тормышы, кылган гөнаһлары артта кала, ул яңа китапны ача, аны яңадан яза башлый. Аллаһы Тәгалә әгәр аның тәүбәләрен кабул итә икән, теләгән кешеләренә элекке гөнаһларын юк итә. “Кеше ни уйлый, кеше нәрсә әйтәр”, дип, кеше сүзенә карарга кирәкми. Аллаһ нәрсә әйтәр, Аллаһ нәрсә язар, тәүбәләргә кабул итәрме - үзең шул сорауны бирергә кирәк.

- Әлфәс хәзрәт, аманәт турында аңлатып китсәгез иде. Әгәр тән һәм жан аманәт икән, бүген, замана шаукумына иярәп, хатын-кызның ирен кабартуы, пластик операцияләр ясатып яшәергә омтылуы гөнаһлы гамәл саналамы? Жанни саклау нәрсәдән гыйбарәт?

- Аллаһы Тәгалә безләргә тәнебезне дә, жаныбызны да аманәт итеп, вакытлыча итеп биргән. Тән дә кала, жан да китә. Биргән әйберен Аллаһы Тәгалә алачак. Кемгә нәрсә бирә - анысын Үзе белүче. Кемдер сау-сәламәт, кемдер чирләп йөри; кемгәдер авырлык килә...Тәнне саклау дигәндә, кеше үзенә бернинди зыян салырга тиеш түгел. Аллаһы Тәгалә ничек биргән, ничек бар - шулай калырга тиеш. Ә инде житешмәгән жире булса - табибка барып, төзәтергә була. Бер-бер кимчелегә тормышын алып барырга комачаулый икән, төзәтергә мөмкинлек бар икән - шәригатькә каршы килмәгәнне эшләргә мөмкин. Әмма ирен кабартып, каш ясатып һ.б. тәнне үзгәртеп йөрү - мөселманның гадәте түгел. Хатын-кыз үзенә ире өчен матурланса, бер хәл. Тик аларның күбесе урамга чыгып, үзен жәмгыятькә күрсәтү өчен эшли. Кияүдәге мөселман хатын-кыз бөтен матурлыгын үз ире алдында гына күрсәтә ала.

Жанни саклау дигәндә, үз-үзеңә кул салмау дибез. Бу хактагы сорау белән дә күп мөрәжәгать ителәр. Мондый эшкә Аллаһтан курыкмаган, ахирәттә Аллаһның казасыннан курыкмаган, ахирәттә жәһәннәмнән курыкмаган кеше генә бара. Чын иманлы, чын ихласлы кеше беркайчан да моны эшләми, чөнки жәһәннәм әһеле, ут әһеле буласын белә. Жанни Аллаһы Тәгалә бирде, жанны алучы да - Аллаһы Тәгалә, аның рөхсәте белән фәрештәләр алалар, вакыты житкән мәлдә. Кешенең үз-үзенә кул салуы исламда катгый тыелган. Дөньялыкта калган туганнарына күпме кайгы-хәсрәт китергәнне аңласа, ахирәттә үзенә урынын аңласа, әлбәттә, кеше сабыррак булыр иде.

Әңгәмәдәш - Айгөл Әхмәтгалиева

Июль аена намаз вакытлары

Миләти Month	Көн Day	Ирәнгә намаз			Кояш чыга			Зөвал			Өйгә			Икендә			Ахшам			Ястү		
		Уфа	Чаллы	Казан	Уфа	Чаллы	Казан	Уфа	Чаллы	Казан	Уфа	Чаллы	Казан	Уфа	Чаллы	Казан	Уфа	Чаллы	Казан	Уфа	Чаллы	Казан
1	Пк	02:44	00:50	01:03	03:16	01:20	01:33	04:44	02:50	03:03	11:47	14:00	12:00	19:04	17:21	17:34	21:56	20:17	20:30	23:26	21:47	22:00
2	Жм	02:44	00:51	01:04	03:16	01:21	01:34	04:44	02:51	03:04	11:47	14:00	12:00	19:04	17:21	17:34	21:56	20:17	20:30	23:26	21:47	22:00
3	Шм	02:45	00:52	01:05	03:17	01:22	01:35	04:45	02:52	03:05	11:47	14:00	12:00	19:04	17:20	17:34	21:55	20:16	20:29	23:25	21:46	21:59
4	Як	02:46	00:53	01:06	03:18	01:23	01:36	04:46	02:53	03:06	11:47	14:00	12:00	19:04	17:20	17:33	21:55	20:15	20:29	23:25	21:45	21:59
5	Дш	02:47	00:54	01:07	03:19	01:24	01:37	04:47	02:54	03:07	11:48	14:00	12:00	19:03	17:20	17:33	21:54	20:15	20:28	23:24	21:45	21:58
6	Сш	02:48	00:55	01:08	03:20	01:25	01:38	04:48	02:55	03:08	11:48	14:00	12:00	19:03	17:20	17:33	21:53	20:14	20:27	23:23	21:44	21:57
7	Чш	02:49	00:56	01:09	03:21	01:26	01:39	04:49	02:56	03:09	11:48	14:00	12:00	19:03	17:19	17:32	21:53	20:13	20:26	23:23	21:43	21:56
8	Пк	02:50	00:57	01:10	03:22	01:27	01:40	04:50	02:57	03:10	11:48	14:00	12:00	19:03	17:19	17:32	21:52	20:12	20:26	23:22	21:42	21:56
9	Жм	02:51	00:58	01:11	03:23	01:28	01:41	04:51	02:58	03:11	11:48	14:00	12:00	19:02	17:19	17:32	21:51	20:11	20:25	23:21	21:41	21:55
10	Шм	02:53	00:59	01:12	03:25	01:29	01:42	04:53	02:59	03:12	11:48	14:00	12:00	19:02	17:18	17:31	21:50	20:10	20:24	23:20	21:40	21:54
11	Як	02:54	01:01	01:14	03:26	01:31	01:44	04:54	03:01	03:14	11:49	14:00	12:00	19:01	17:18	17:31	21:49	20:09	20:23	23:19	21:39	21:53
12	Дш	02:55	01:02	01:15	03:27	01:32	01:45	04:55	03:02	03:15	11:49	14:00	12:00	19:01	17:17	17:30	21:48	20:08	20:22	23:18	21:38	21:52
13	Сш	02:56	01:03	01:16	03:28	01:33	01:46	04:56	03:03	03:16	11:49	14:00	12:00	19:00	17:17	17:30	21:47	20:07	20:20	23:17	21:37	21:50
14	Чш	02:58	01:05	01:18	03:30	01:35	01:48	04:58	03:05	03:18	11:49	14:00	12:00	19:00	17:16	17:29	21:46	20:06	20:19	23:16	21:36	21:49
15	Пк	02:59	01:06	01:19	03:31	01:36	01:49	04:59	03:06	03:19	11:49	14:00	12:00	18:59	17:15	17:29	21:45	20:05	20:18	23:15	21:35	21:48
16	Жм	03:00	01:08	01:21	03:32	01:38	01:51	05:00	03:08	03:21	11:49	14:00	12:00	18:59	17:15	17:28	21:43	20:03	20:17	23:13	21:33	21:47
17	Шм	03:02	01:09	01:22	03:34	01:39	01:52	05:02	03:09	03:22	11:49	14:00	12:00	18:58	17:14	17:27	21:42	20:02	20:15	23:12	21:32	21:45
18	Як	03:03	01:11	01:24	03:35	01:41	01:54	05:03	03:11	03:24	11:49	14:00	12:00	18:57	17:13	17:27	21:41	20:00	20:14	23:11	21:30	21:44
19	Дш	03:05	01:12	01:25	03:37	01:42	01:55	05:05	03:12	03:25	11:49	14:00	12:00	18:57	17:13	17:26	21:39	19:59	20:12	23:09	21:29	21:42
20	Сш	03:06	01:14	01:27	03:38	01:44	01:57	05:06	03:14	03:27	11:49	14:00	12:00	18:56	17:12	17:25	21:38	19:57	20:11	23:08	21:27	21:41
21	Чш	03:08	01:16	01:29	03:40	01:46	01:59	05:08	03:16	03:29	11:49	14:00	12:00	18:55	17:11	17:24	21:37	19:56	20:09	23:07	21:26	21:39
22	Пк	03:09	01:17	01:30	03:41	01:47	02:00	05:09	03:17	03:30	11:49	14:00	12:00	18:54	17:10	17:23	21:35	19:54	20:08	23:05	21:24	21:38
23	Жм	03:11	01:19	01:32	03:43	01:49	02:02	05:11	03:19	03:32	11:50	14:00	12:00	18:53	17:09	17:22	21:33	19:53	20:06	23:03	21:23	21:36
24	Шм	03:13	01:21	01:34	03:45	01:51	02:04	05:13	03:21	03:34	11:50	14:00	12:00	18:53	17:08	17:22	21:32	19:51	20:04	23:02	21:21	21:34
25	Як	03:14	01:22	01:35	03:45	01:52	02:05	05:14	03:22	03:35	11:50	14:00	12:00	18:52	17:07	17:21	21:30	19:49	20:03	23:00	21:19	21:33
26	Дш	03:16	01:24	01:37	03:48	01:54	02:07	05:16	03:24	03:37	11:50	14:00	12:00	18:51	17:06	17:20	21:29	19:48	20:01	22:59	21:18	21:31
27	Сш	03:18	01:26	01:39	03:50	01:56	02:09	05:18	03:26	03:39	11:50	14:00	12:00	18:50	17:05	17:19	21:27	19:46	19:59	22:57	21:16	21:29
28	Чш	03:19	01:28	01:41	03:51	01:58	02:11	05:19	03:28	03:41	11:50	14:00	12:00	18:49	17:04	17:18	21:25	19:44	19:57	22:55	21:14	21:27
29	Пк	03:21	01:29	01:42	03:53	01:59	02:12	05:21	03:29	03:42	11:49	14:00	12:00	18:48	17:03	17:16	21:23	19:42	19:55	22:53	21:12	21:25
30	Жм	03:23	01:31	01:44	03:55	02:01	02:14	05:23	03:31	03:44	11:49	14:00	12:00	18:47	17:02	17:15	21:22	19:40	19:53	22:52	21:10	21:23
31	Шм	03:24	01:33	01:46	03:56	02:03	02:16	05:24	03:33	03:46	11:49	14:00	12:00	18:46	17:01	17:14	21:20	19:38	19:51	22:50	21:08	21:21

Нәшире
Иршат Гыйльметдин улы
ШӘЙХАТТАР
Баш мөхәррир
Муллағалиева А. Г.
Тел.: (8552) 70-51-09
Факс: (8552) 70-51-45

***
Оештыручылары:
Үзәкләшкән дини оешма -
Татарстан җөмһүрияте мөселман-
нары Диния нәзарәте, "Ислам
нуры" дини эшмәкәрлек Үзәге

Газета мәкаләләрен күчереп
басканда аларның "Ислам нуры"ннан
алынган күрсәтү мөжбүри.

Редакциягә килгән хатларда
авторларның стили саклана.

Хатларны 423802, Чаллы Үзәк ур.,
72 адресы буюнча юллау кирәк.

Электрон хатлар очен:
islamgazeta@mail.ru

Мөселманнар арасын бозуга,
үзәра каршылыкларга китерергә
мөмкин булган хатлар, шикаятьләр
газетада басылмый.

Дин-шәригать мәсьәләләренә
кагылышлы язмалар, укучы
сораулары Татарстан Диния
нәзарәтенен баш казые, Чаллы
төбәге мөхтәсипәтенен гыйльми
Советы тарафыннан өйрәнелә һәм
аларга җавап бирелә.

Россия Федерациясе мат-
бугат, телерадиотапшырулар
һәм массакүләм коммуника-
цияләр Министрлыгының Идел
бүе төбәкәра территориаль
идарәсендә ПИ № 7-0997 саны
белән 2001 елның 15 ноябрендә
теркәлдә.

Айга ике мәртәбә чыга.

Бу санның тиражы: 1100
Индексы 54149

***

Хөрмәтле укучыбыз!

Газетабызны укып чыккач, аны
туганнарыгызга, танышларыгызга
тапшырсагыз иде. "Ислам
нуры"ның һәр саны кулдан-кулга
күчеп, динбезне таратырга ярдәм
итсә иде. Әмин.

Шулай ук укучыларыбыз,
Корьән аятләре язылу сәбәплә,
газетаны кирәкмәгән урыннарда
ташладан сакланырлар дип
ышанабыз.

***

Газета компьютерда жьелды,
офсет ысулы белән "Ислам нуры"
басмаханәсендә басылды.

Нәшир, типография һәм
редакция адресы:

423802, Яр Чаллы,
Үзәк урамы, 72

Басарга кул куелды:
график буюнча
11 июнь 16 сәг.
фактта 11 июнь 16 сәг.
Бәясә ирекле

Балалар өчен

Фәйрүзә МӨСЛИМОВА

ТАТАР ӘЛИФБАСЫ

Муенсасы энже-мәржән
Күрше кызы Иркәнең.
Бүләк иткәннәр үзенә
Бигрәкләр килешкәнән.

Бәлигълык яшенә житкәч,
Муенсасын яшерер.
Озын жиңдә күлмәк кияр
Һәм яулык бәйләп йөрер.

Саулыгым-байлыгым

КАРЛЫГАН ЯФРАГЫ

Карлыган яфрагы витаминнарға
һәм файдалы элементларға бай.
Аның составында эфир майлары
һәм фитонцидлар, С витамини күп.
С витамини, антиоксидант ролен
башкара, организмны картаюдан
һәм авырулардан саклай. С
витамини карлыган яфрагында 460
мг, бөреләрендә - 175 мг, чөчәкләрендә - 270 мг кадәр бар. Бу яфракны
кара чәйгә өстәмә буларак та салалар. Болай эшләгәндә, гадәти
чәйгә хуш ис өстәлә. Чәйнең файдасы да арта. Шулай ук аны аерым
термоста да төнәтәләр. Грипп вакытында карлыган яфрагынан
чәй организмны ныгыту чарасы булып тора. Чәен эзерләү өчен, ике
бал кашыгы киптерелгән яисә яна өзәлгән карлыган яфрагына бер
стакан кайнар су салып, өстен каплап торабыз. 10-15 минуттан чәй
эзер. Әлеге чәйне цистит, пиелонефрит, кан басымы авырулары,
пародонтоз вакытында, шулай ук иммунитетны ныгыту өчен һәм
антисептик чара буларак та куллалалар.

БЕЛДЕРУ

Казанда яшәүче 33 яшьлек мөселман хатын-кызы мөселман ир-
егет белән танышырга тели. 7 яшьлек кызы бар.

Элеmtә өчен телефон: 89655853601 (Лилия)